

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS ĮSTATYMO
PAPILDYMO 32² STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4816
(NR. TAP-20-1110(5); TAIS NR. 20-8059(7))**

2021-01-29 Nr. NV-207

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projekto tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą Seimo nario V. Bako inicijuotam ir parengtam Įstatymo projektui, kuriuo siūloma nustatyti didesnę statutinį įstaigų darbuotojų karantino metu dirbančių ypač pavojingų ligų židiniuose ir (ar) su asmenimis, kurie serga, įtariamais, kad serga ypač pavojinga užkrečiamąja liga, taip pat asmenimis, turėjusiais sąlytį, darbo užmokestį (siūloma mokėti nuo 60 iki 100 proc. dydžio pareiginės algos (darbo užmokesčio) priemokas).

Dabartinė situacija: šiuo metu Vidaus tarnybos statute vidaus tarnybos sistemos pareigūnams yra nustatytos priemokos už papildomų užduočių atlikimą, kai atliekamos pareigybės aprašyme nenustatytos funkcijos, už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas (iki 50 proc. pareiginės algos), taip pat pareigūnams nustatytos priemokos už darbą nustačius pareigūną veikiančius kenksmingus ir (ar) pavojingus veiksnius (iki 20 proc. pareiginės algos).

Statutinėse biudžetinėse įstaigose pagal darbo sutartis dirbančių darbuotojų darbo užmokestį reglamentuoja Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, kuriame numatyta, kad biudžetinių įstaigų darbuotojui gali būti skiriamos priemokos už papildomą darbo krūvį, už pavadavimą ar už papildomų pareigų ar užduočių vykdymą (iki 30 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio), taip pat nuo 2021 m. sausio 1 d. gali būti skiriama papildoma (naujos rūšies) priemoka už darbą, esant nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų (iki 20 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio). Statutinėse biudžetinėse įstaigose dirbantiems valstybės tarnautojams, vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu, priemokos gali būti skiriamos už papildomų užduočių, suformuluotų raštu, atlikimą, kai dėl to viršijamas įprastas darbo krūvis arba kai atliekamos pareigybės aprašyme nenumatytos funkcijos.

Projekto esmė: siūloma nepritarti Įstatymo projektui XIIP-4816 dėl šių priežasčių:

- Statutinių įstaigų pareigūnams ir kitiems darbuotojams ir dabar dirbant karantino sąlygomis, gali būti skiriamos priemokos, jeigu jų darbas atitinka teisės aktuose nustatytas sąlygas (pvz. už papildomų užduočių atlikimą, darbą nustačius pareigūną veikiančius kenksmingus ir (ar) pavojingus veiksnius, papildomą darbo krūvį, atliekant pareigybės aprašyme nenumatytas funkcijas ir pan.). Vidaus reikalų, finansų, teisingumo ministrų valdymo sričių statutinių įstaigų pareigūnams ir kitiems darbuotojams, kurių darbas tiesiogiai susijęs su ekstremaliosios situacijos suvaldymu, už darbą karantino laikotarpiu pernai buvo kompensuota 9 908,5 tūkst. eurų (atitinkama suma numatyta ir 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme). Vienas iš teisėkūros principų yra tikslingumo principas, kuris reiškia, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis. Vertinant tai, kad teisinis reguliavimas leidžia statutinių įstaigų pareigūnus ir kitus darbuotojus skatinti už darbą karantino metu, Įstatymo projekto priėmimas nėra tikslingas.
- Norint keisti nustatytų priemokų dydžius, turėtų būti keičiamas ne Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo, bet specialiųjų įstatymų (Vidaus tarnybos statuto, Valstybės tarnybos įstatymo) nuostatos.
- Įstatymo projektui siūlomam darbo užmokesčio didinimui apytiksliai kiekvienam karantino mėnesiui reikėtų apie 12 000 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų.
- Vertinant jau esantį teisinį reguliavimą bei Įstatymo projektu siūlomas nuostatas, statutinių įstaigų pareigūnams ir kitiems darbuotojams būtų išmokamas gerokai didesnis darbo užmokestis nei

sveikatos priežiūros įstaigose dirbantiems darbuotojams ar kitų sričių darbuotojams, kurie tiesiogiai dalyvauja valdant ypač pavojingos užkrečiamosios ligos sukeltą situaciją ir dirba su asmenimis, įtariamais, kad serga, ar turėjusiais sąlytį (pvz. socialinių paslaugų srities bei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos darbuotojai). Toks siūlymas pažeistų lygiateisiškumo principą, nes nepagrįstai išskirtų tik vienos srities – statutinių įstaigų - darbuotojus.

- taikant Įstatymo projekto 2 straipsnį, už 2020 m. kovo–birželio mėnesius pagal vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinių įstaigų pateiktus duomenis lėšų priemokoms mokėti poreikis - apie 40 506 tūkst. eurų, pagal teisingumo ministro valdymo srities statutinių įstaigų pateiktus duomenis maksimalus lėšų poreikis priemokoms mokėti būtų apie 7 100 tūkst. eurų, pagal finansų ministerijos valdymo srities statutinių įstaigų pateiktus duomenis maksimalus lėšų poreikis priemokų mokėjimui būtų apie 1 150 tūkst. eurų. 2021 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme papildomų lėšų siūlomoms nuostatomis įgyvendinti atgaline data nėra numatyta.

Atitiktis Vyriausybės programai: susiję su Vyriausybės programoje nustatytais siekiais užtikrinti efektyvų viešąjį saugumą, suteikiant būtinąs priemones pareigūnų motyvacijai, užtikrinant tinkamas jų darbo sąlygas ir veiklos rezultatus atitinkantį darbo užmokestį, atliepti teisėtus lūkesčius ir būtinąs socialines garantijas (244.4 p.).

Derinimas: projektas derintas su Socialinės apsaugos ir darbo, Teisingumo, Finansų, Vidaus reikalų ministerijomis.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime, įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. sausio 29 d. išvadoje Nr. 204 pateiktą pasiūlymą dėl Vyriausybės pozicijos keitimo (iš esmės pritarti Įstatymo projekto tikslui, tačiau siūlyti Seimui projekto nesvarstyti, atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybė numato spręsti šį klausimą kompleksiskai) ir kitas pastabas, taip pat žemiau pateiktus pasiūlymus:

- tikslinti 2 nutarimo projekto punkte pateiktą nuorodą į 3 nutarimo punkte pateikiamus duomenis (manyta, kad referuojama į duomenis nutarimo projekto 1 punkte).
- siūlytina tarpinstituciniame pasitarime pateikti papildomą informaciją dėl nutarimo projekto 2 punkte nurodomo apytikslio lėšų poreikio (12 mln. eurų per mėnesį) apskaičiavimo būdo.
- patikslinti 4 nutarimo projekto punkte nurodomą laikotarpį, įrašant metus.

Socialinės politikos grupės vadovė

Eglė Neciunskienė